

EMLÉKEZTETŐ

Esemény megnevezése: Falu- és gazdafórum, Dörögdi-medence.

Esemény helyszíne: Taliándörögd, Községi Ház.

Esemény időpontja: 2014. július 22.

Résztevők: Jelenléti ív szerint.

A fórumon a résztvevők száma magas volt, a megjelentek érintettség szempontjából jól reprezentálták a szóban forgó terület önkormányzati, tulajdonosi, gazdálkodói és civil érintettjeinek körét.

A fórum bevezető részében Magyarfalvi Attila (Balatoni Integrációs Kft.) bemutatta a Natura 2000 hálózat főbb tudnivalóit, és kitért a fenntartási tervek készítésének jelentőségére, folyamatára, céljaira, feladataira.

A fórum második felében kivetítésre került a szóban forgó fenntartási terv egyeztetési változata. A dokumentum térképes állományán Vers József (Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság) segítségével áttekintésre kerültek a kezelési egységek. A szakértő elmondta, hogy a kezelési egységek meghatározásánál az erdészeti nyilvántartásokat vették alapul, így állapították meg a gyep- és erdőterületek határát.

Elmondásra került, hogy a fenntartási terv tartalmaz a Natura 2000-től független, hazai jogszabályok által előírt kötelező intézkedéseket, illetve felsorol a terület sajátosságaiból adódó ajánlott intézkedéseket, javaslatokat. Utóbbiak egy meghatározott listáról kerültek kiválasztásra, és viszonylag nagy számban kerültek a tervbe annak érdekében, hogy a majdani – még ismeretlen rendszerű és mértékű - támogatások igényléséhez illeszthető legyen a tervanyag és a gazdálkodás menete. De ezek a támogatás érdekében történő, önkéntes vállalások. A fórum pedig alkalmat ad a gazdálkodóknak, hogy terveikhez tudjon igazodni a fenntartási terv.

Rádli József bevezető hozzászólása:

Elmondta, hogy a családja tulajdonában áll a terület 60%-ka, és ennek túlnyomó részét a Dörögdi Mező Kft. műveli. A céget 1992-ben alapították, svájci minta alapján foglalkoznak

extenzív juh és húsmarha tenyésztéssel (1-1,5 számosállat/ha). Húsz éves tevékenységük a korábbi, taliándörögdi tájat Magyarországon ritka kulturtájává változtatta, aminek következtében az vonzó turisztikai célpont is lett. Élő vízfolyásba nem kerül sem műtrágya, sem gyomirtó szer, ilyeneket nem használnak.

Konkrét kérdései voltak egyes kezelési egységekhez (válaszok a továbbiakban olvashatók).

Rádli József kérdései:

Rádli József.: Volt-e olyan flóra-fauna felmérés, amely folyamatában vizsgálta az elmúlt 20 év változásait?

Vers József: Ilyen nem volt, a tervbe a friss adatok kerültek.

R.J.: Mi alapján jelölték ki a Natura 2000 erületeket?

V.J.: 2002-2003-ban az EU-s faj és élőhely lista alapján történt meg a kijelölés. Ezek a fajlisták és a hazai természetvédelem védett fajainak listája eltéréseket mutat, így a Natura 2000 területeken más, a haza rendszer szerint védett fajok is előfordulnak.

R.J.: Ki a fenntartási terv megrendelője, és milyen támogatási összeget kap az elkészítője?

V.J.: A tervek készítésére pályázni lehetett (országosan több, mint 200 Natura 2000 terület esetében), az érintett anyag a Balatoni Integrációs Kft. és a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság együttműködésében készül, ahol a B. I. Kft. a pályázó. A fenntartási tervezés kereteit a 43/2012 VM rendelet tartalmazza, ebben található a támogatási összeg is.

(Kiegészítés: A Dörögdi-medence esetében rendelet szerint 2 417 800 Ft igényelhető maximálisan, utófinanszírozásos formában. Az elszámolás a VM Természetmegőrzési Főosztályának szakmai irányításával, és az MVH pályázati szabályai szerint történik, kifizetett pénzügyi bizonylatok és alátámasztó dokumentumok alapján)

R.J.: Miért nem értesítették őket az élőhely térképezésről?

V.J.: Ez egy folyamatos szakmai munka, amit a nemzeti park nem alkalomszerűen, hanem folyamatában végez, és nem alkalmas egyeztetésekre. Ilyen célra a terepbejárás a megfelelő eszköz.

Dr. Rádli András, a Dörögdi-medence Vadásztársaság képviselőjében:

Elmondta, hogy a társaság összesen 4200 ha nagyságú területen folytatja tevékenységét, és csak helyi tagjai vannak. Fő vadászott fajaik a gímszarvas és a vaddisznó. Egyeztetést kért bizonyos kezelési egységek esetében, mert véleménye szerint a fenntartási terv pl. a szók,

szórók létesítését több olyan helyen nem engedi (HRSZ-szerint), ami ütközik céljaikkal. Jelezte, hogy fontos lenne tisztázni a pontos terület lehatárolásokat valamilyen módon.

Konkrét kérdései voltak egyes kezelési egységekhez (válaszok a továbbiakban olvashatók).

Rádli József, a Dörögdi Mező Kft. képviselőjében:

Elmondta, hogy az anyagban vannak olyan javaslatok, amelyek összeegyeztethetők gazdálkodásukkal. Felhívta a figyelmet arra, hogy az AKG támogatásokkal össze kell hangolni a Natura 2000 javaslatokat úgy, hogy a két rendszer ne gyengítse egymást, és meg tudjanak felelni mindkét szempontrendszernek (pl. előírt számosálat/ha mennyiség)

Kifejtette, hogy a területet ismerő, ahhoz kötődő szakemberekként fontosnak tartják a helyi természeti értékeket, szorgalmazzák az ürgék védelmét. Javaslatot tett arra, hogy az ország keleti részeiben alkalmazott „tűzokvédelmi támogatás” mintájára kellene megoldani az ürgeállományok megőrzését.

A gazdálkodók képviselőjében elmondta, hogy olyan együttműködést kívánnak, amely közös megegyezésen alapul. Ezt a terv készítése, egyeztetési munkája során kérik érvényesíteni.

Válaszok a terv készítői részéről:

Vers József egyetértett abban, hogy a Dörögdi Mező Kft. tevékenysége során olyan táj alakult ki az elmúlt 2 évtizedben, amely a példa értékű természet közeli gazdálkodás eredménye. Elmondta, hogy ezeken a kedvező folyamatokon a Natura 2000 fenntartási tervekkel nem kívánnak változtatni. Olyan tervet elkészítésére kell törekedni, amiben megjelennek a gazdálkodói igények, így nyílik mód a későbbi támogatások eléréséhez.

A kezelési egységekről elhangzottak:

Az SZ2 kezelési egység került áttekintésre, kötelező előírások, és javaslatok vonatkozásában. Ezek felsorolásából az körvonalazódott, hogy a kezelési egységek közötti területi lehatárolásokat kell tisztázni, mert a tulajdonosok sok esetben nem tudják, hogy pl. „rossz helyen” legeltetnek, és természetvédelmi kárt okoznak, ami miatt akár szankcionálásuk is megtörténhet.

A GY3 kezelési egység alapján került bemutatásra, hogy az ehhez hasonló, természetvédelmi szempontból kevésbé értékes területeken megengedettek azok a gazdálkodási tevékenységek (pl. éjszakázó hely létesítése), amelyek értékesebb területeken nem javasoltak (nem támogathatók).

A GY1 kezelési egység alapján került bemutatásra, hogy az értékesebb természeti területek úgy kerültek lehatárolásra, hogy ténylegesen csak az adott fajokat tartalmazó

felt lett különálló kezelési egység (pl. sziklagyep foltok), nem a teljes HRSZ. Így a HRSZ alapú lehatárolás nem ad pontos információt.

Az E1 kezelési egységek tekintetében is egyértelműsíteni kellett, hogy az egyes korlátozások, vagy javaslatok nem a teljes HRSZ-re vonatkoznak, hanem az azon belül található kezelési egységre, amit viszont a tervanyagból nem lehet egyértelműen lehatárolni.

A tervvel kapcsolatban elhangzott néhány pontosítás is (vadásztársaság neve, hibás fejlesztési elképzelés bekerülése kerékpárút építés témában).

Összegzés

A fórumon az érintettek nagy létszámban és felkészülten jelentek meg.

Kérdéseik megválaszolása több ponton egyértelműsítette a Fenntartási tervet.

A gazdálkodói, tulajdonosi oldalról fontos kérésként fogalmazódott meg a kezelési egységeket jól megjelenítő térinformatikai térképek biztosítása a gazdálkodók számára, továbbá egy olyan terepbejárás is augusztus elején, ahol Balaton-felvidéki Nemzeti Park szakembereivel együtt áttekintik a szóban forgó területi egységeket, és megteszik az egyes módosítási igények szerinti változtatásokat.

Magyarfalvi Attila kérte, hogy a véleményeket írásban, e-mailben, vagy a honlapon keresztül küldjék meg, hogy azok augusztus végéig beépülhessenek a tervanyagba.

